

Nära kontakt med sällskapsdjur lär ha en avstressande effekt på oss människor. Det har också båtlivet. Så varför inte kombinera de två världarna och utöka besättningen i sommar. Här hittar du allt du behöver veta för att göra våra vanligaste sällskapsdjur till tvättäkta sjöbjörnar. Lycka till!

TEXT & FOTO: LINDA PERSSON

Vi vill också följa med!

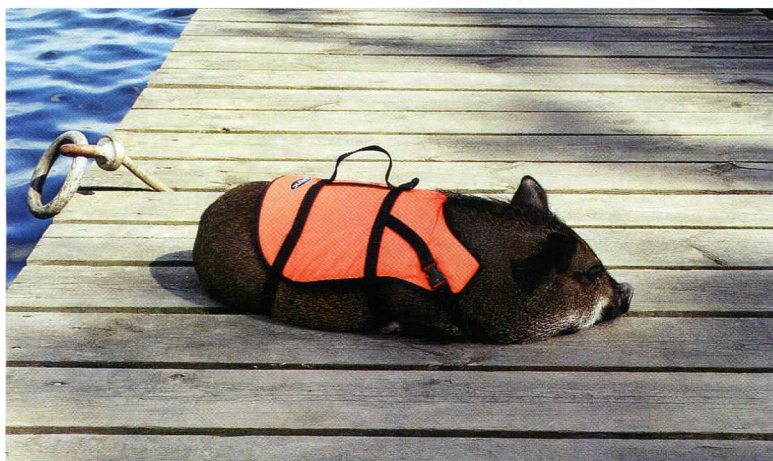

FOTO: PETER KRONLUND

Minigrisen Ylva, en god förebild för både människor och djur, bär alltid flytväst till sjöss.

FOTO: BODIL GREN

Finken Timmy brukar sitta i sin bur i kajutan och härma fiskmåssarna utanför.

FOTO: BODIL GREN

Tack vare sugproppar på fötterna kan vandrare pinnar hålla i sig även när det gungar. Pinnarna, som på bilden tar sig en tur på skeppslampan, bor i ett litet plastterrarium ombord på segelbåten *Herbie Mann*.

FOTO: MICHAEL COGLIANTRY

"Alla däggdjur kan bli sjösjuka. För hundar och katter finns det sjösjuketabletter."

Värt att veta

Vilka djur passar ombord?

De flesta sällskapsdjur kan följa med ut på sjön, men som vanligt bör det sunda förnuftet få styra. Exempelvis är det svårt att hysa ett stort terrarium eller akvarium i en vanlig fritidsbåt, alltså bör fiskar och de flesta reptiler stanna hemma. Förhoppningsvis vet du själv vad just ditt djur behöver för att må bra. Kan du tillgodose detta ombord på båten utan att utsätta ditt djur eller omgivningen för någon fara är det bara att pröva dig fram.

Blir djur sjösjuka?

Alla däggdjur kan bli sjösjuka. Hur det är med övriga djurarter är osäkert. De allra flesta verkar dock klara sig riktigt bra. Unga djur är mer utsatta än vuxna och vissa individer har precis som en del människor svårare än andra att anpassa sig till livet ombord. Pröva dig fram med korta etapper i lugnt väder och ge inte mat strax före avfärd. För hundar och katter finns det sjösjuketabletter. Kontakta veterinär för recept. Om ditt djur trots allt fortsätter att må dåligt ombord är det bättre att det får stanna iland. Båtlivet ska vara trevligt för alla ombord.

Spelar åldern någon roll?

För djur som "växer upp på sjön" blir båtlivet naturligt. Men kom ihåg att unga djur är både klumpigare och mer utsatta för sjösjuka än sina vuxna kamrater. Oavsett ålder är det viktigt att du ger ditt djur lite tid att vänja sig vid den nya omgivningen, gärna medan båten är förtöjd vid bryggan. Låt någon människa, som djuret känner sig trygg med, vara i närheten under premiärturen. Då förstår djuret att rörelserna och de nya ljuden är ok. Även om din nya besättningsmedlem är rädd i början kan den med tiden lära sig att trivas riktigt bra ombord.

Kan alla djur simma?

Generellt gäller att de flesta djur kan simma även om de aldrig varit nära vatten. Men bara för att ditt djur troligen kan simma så betyder det inte att det är särskilt lämpligt. Marsvin till exempel blir snabbt trötta och får väldigt lätt ner vatten i lungorna – och det kan de dö av! En del hundraser simmar däremot otroligt bra eftersom de har simhud mellan tårna, och andra raser har dessutom ett extra fettlager som hjälper dem att hålla värmen i vattnet. Det finns till och med katter som gillar att bada, även om det är ovanligt.

Vad gäller i andra länder?

Så länge du håller dig på svenska och norska vatten är det inga problem att ta med ett sällskapsdjur ombord. Att segla inom EU är också relativt okomplicerat även om det kan behövas en del vaccinerings. Djuret måste dessutom vara id-märkt med ett mikrochips eller en tatuering. Kontakta Jordbruksverket och respektive lands ambassad i god tid före avfärd för att ta reda på vad som gäller i just ditt fall.

Gäller djurförsäkringen till sjöss?

De flesta djurförsäkringar gäller även till sjöss. Det brukar inte heller vara några problem att segla till andra länder inom EU. Däremot täcker inte alltid försäkringen borttappade eller stulna djur. Så om din papegoja flyger bort kan förlusten alltså bli både känslomässig och ekonomisk. Om ditt djur orsakar skador i båten brukar den vanliga båtförsäkringen täcka detta. Kontakta ditt försäkringsbolag för att få reda på vad som gäller i just ditt fall. >

Albakakaduan Alice älskar båtar! Kakaduan är en av de fågelarter som låter en hel del. Ankra på avstånd till grannen om du vet med dig att din fågel är en riktig skrikhals.

Fåglar

- kan njuta av båtturen i sele

Alla fåglar mår bra av att få komma ut, även om det är i bur eller sele. Stora fåglar kan du ha i sele, men börja selträningen i god tid före båtsemestern. En flygdräkt kan vara ett bra alternativ för de lite mindre fåglarna. Vingklippning däremot är aldrig lika säkert! En vingklippt fågel kan alltid flyga, extra långt med vind under vingarna. Tänk på att även en handtam fågel kan behöva en bur att vila sig i. Stäng luckor och ventiler om du släpper ut fågeln inne i båten. Och håll den under uppsikt; fåglar är inte alltid så snälla mot inredningen. Fåglar har känsliga luftvägar, så se upp med drag och avgaser. Var även försiktig med direkt solljus. Se också till att hålla din fågel borta från fågelspillning – vilda sjöfåglar är duktiga smittspridare.

10 bästa tipsen för ditt djur ombord

1. Id-märk ditt djur innan du lämnar hemmahamn.
2. Glöm inte favoritmaten. Det ska vara gott att vara ute på sjön!
3. Färskt vatten måste alltid finnas tillgängligt.
4. Se till att ditt djur har en skuggig och dragfri plats ombord.
5. Lägg halkfri duk under matskålar och eventuell toalettlåda, korg eller bur.
6. Mantågsnät hjälper till att hålla de lite större djuren ombord.
7. Spara veterinärens telefonnummer i mobilen.
8. Respektera landstigningsförbud och kopplingstvång.
9. Längsides tilläggning eller landgång underlättar landstigning.
10. Alla tycker inte om djur lika mycket som du. Visa hänsyn i hamn.

"De flesta djur kan simma även om de aldrig varit nära vatten"

Gnagare

- se till att de inte går loss på elsladdarna

Kaniner och smågnagare är näst efter hund och katt de vanligaste sällskapsdjuren i Sverige. Däremot är de ganska ovanliga till sjöss. Om du vill ta med dig din gnagare ombord, använd samma bur som hemma. Då känner den sig trygg, i alla fall om du surrar buren ordentligt.

Om du släpper ut din kompis ur buren, använd sele eller rymningssäkra din båt. Att hoppa upp genom ruffluckan är inga problem för en chinchilla eller en kanin. Mindre gnagare älskar dessutom håligheter och vem vill ha ett marsvin på rymmen i kölen eller en hamster som går loss på elsystemet i någon svårtillgänglig del av båten. Tipset är att hålla din härliga kompis under noggrann uppsikt. Tänk också på att de flesta gnagare är känsliga för hög temperatur och hög luftfuktighet, så var noga med ventilationen ombord.

En hamster sover sig igenom dagarna till sjöss. På nätterna är den desto livligare, vilket kan bli ett problem i en liten båt om du är lättväckt.

Hundar

- gillar oftast att vara ute på sjön

De flesta hundar är goda sjömän och tycker om att åka båt. Se till att din hund har en lugn och skyddad liggplats ombord. Ta gärna med hundens korg eller favoritfilt hemifrån. Glöm inte heller flytvästen.

Det är viktigt att den passar hundens vikt. Lägg till några extra kilon om du har en långhårig hund, eftersom den väger mer när pälsen är blöt.

Passa på att aktivera din hund ordentligt när den är på land och låt den få möjlighet att kissa innan ni ger er ut till sjöss igen. Tyvärr är det inte alltid man kan komma iland just precis när hunden är nödig. Därför är det bäst om du lär din hund var på båten den kan göra ifrån sig under färd.

Akta dig för att svälja saltvatten när du badar! Det är Chesters hetaste tips till andra skeppshundar. Han har själv stor erfarenhet på området.

Katter

- smidiga i små utrymmen

Katter är väl anpassade för livet ombord; de är smidiga, uppskattar trånga utrymmen och kan gå på toaletten i en låda. Är du ute på sjön med en utekatt är det bra om den får komma i land varje kväll för att springa av sig. En öppen ventil eller lucka fungerar bra som kattedörr. Är du orolig för att din katt inte ska hitta tillbaka till båten kan en pejlutrustning vara en bra investering för nattsömn. Det kan dessutom vara enklare att segla med en kastrerad eller steriliserad katt, i alla fall om du inte vill riskera att vänta flera dagar vid bryggan.

En klösbräda ombord skyddar både

Skeppskatten Båtsman vädrar land. Utrustad med sändare och namnbricka är han ständigt redo att upptäcka nya platser.

inredning, dynor och tamp. Trots välvassade klor kan olyckan vara framme. En handduk eller en bit matta, som hänger ut över relingen, gör det möjligt för din katt att själv ta sig ombord om den skulle falla i.

Säkerhet

När det blåser kraftigt och vågorna är höga bör du stanna i hamn – särskilt om ditt djur är ovan. Om ditt sällskapsdjur ska vara på däck bör det precis som resten av besättningen vara försett med flytväst. Det är viktigt att flytvästen är i rätt storlek och att den har ett fast handtag på ryggen så att du kan lyfta upp din blöta kompis ur vattnet om den skulle falla i.

Om du behöver fiska upp några av de

mindre sällskapsdjuren kan en stor håv vara bra att ha lättillgänglig ombord.

Undvik om möjligt att koppla ditt djur i ett vanligt halsband. Flera dödsolyckor sker varje år när hundar försöker hoppa överbord och blir hängande i kopplet. Däremot kan sele och en kort lina vara ett bra alternativ till flytväst. Men det allra bästa för allas säkerhet är naturligtvis om ditt djur bara är på däck när ni ligger för ankar eller i hamn.

I hamn kan en landgång med nät under bespara de större djuren en ofrivillig simtur.

Fågelinfluensan

Perioden då de flesta flyttfåglar flyger över Sverige är över och det finns inga restriktionsområden kvar i Sverige med anledning av fågelinfluensan. Jordbruksverket och Statens Veterinärmedicinska Anstalt anser att katter i Sverige löper så liten risk att smittas av fågelinfluensa, så som läget är just nu, att det inte finns någon anledning för kattägare att vidta några extra åtgärder för att skydda sin katt. Detsamma gäller för hundar. Även risken för att en burfågel ska smittas räknas som extremt liten. Självklart ska du om möjligt låta bli att ta i döda fåglar. Om din katt eller hund kommer ombord med en död fågel, använd handskar och tvätta händerna ordentligt. Tänk på att reglerna snabbt kan skärpas om smittläget förändras. Håll dig uppdaterad på www.fagelinfluensa.info

Se upp för ...

- Ormbett kan vara riktigt farliga för ditt djur. Kontakta veterinär!
- Insektstick är i regel bara farliga i munhåla och svalg eller i stora mängder.
- Fästingar är vanliga i kustnära områden. Ha fästingplockare ombord.
- Värmeslag kan drabba instängda djur. Var noga med ventilationen.
- Giftalger kan vara dödliga. Undvik om möjligt algrika vatten.
- Saltvatten kan framkalla kräkningar och leda till saltförgiftning.
- Fiskekrokar kan vara mycket svåra att få bort.

livet ombord • Praktiskt Båtägande • juli 2006

FOTO: BALTIC LIFEJACKETETS

Glöm inte flytvästen

Tänker du köpa flytväst till hunden? Kontrollera först att den har kraftiga band, snabbspännen, lyfthandtag på ryggen, signalfärg och D-ring för anslutning till koppel. Du bör också vara noga med storleken. De hundflytvästar som finns på marknaden förutsätter ofta att hunden själv hjälper till. De kan inte hålla hunden flytande i sig själv. Det gäller främst för större raser. De minsta modellerna av hundflytvästar passar också för katter.

Modeller och kontaktuppgifter:

Baltic hundflytväst

Finns i storlekarna S, M, L, XL och XL++. Rekommenderat cirkapris 162–265 kronor beroende på storlek.

Baltic hundväst special

Avancerad hundflytväst som lämpar sig för till exempel träning i bassäng och spårökning. Finns i storlekarna S, M, L, XL och XL++. Rekommenderat cirkapris 162–265 kronor beroende på storlek. Hemsida: www.balticlifefackets.com

Gibbon

Finns i storleken 0–2 kilo, pris 259 kronor och 30–50 kilo pris 299 kronor. Hemsida: www.zoo-ma-in.se

Dog & Dino

Finns i storleken small (0–4 kilo), pris 279 kronor och large (15–30 kilo), pris 299 kronor. Hemsida: www.zoo-ma-in.se

Craft Hundflytvästar

Finns i storlekarna S-XL, rekommenderat pris 250 kronor. Kundinfo: 033-22 58 20.

Crewsaver Petfloater

Finns i storlekarna S-XL, pris 385–475 kronor beroende på storlek. Hemsida: www.captains.se

Marine pool

Finns i storlekarna S-XL, pris 199 kronor. Hemsida: www.captains.se

Plastimo

Finns i storlekarna XS-L, rekommenderat pris 380–539 kronor beroende på storlek. Hemsida: www.plastimo.se

Boktips:

"Cruising with your Four-Footed Friends" av Diana Jessie – Bibeln för dig som vill segla med katt eller hund. Kan beställas på www.adlibris.com för 168 kronor.

